

EUROLAND**Τι είδους Δημοκρατία
θέλουμε στην Ευρώπη;**Του **ΓΙΑΝΝΗ ΚΟΤΟΦΩΛΟΥ**

Η κρίση στην Ευρώπη κατέδειξε ότι η ημιτελής οικονομική και νομισματική ένωση δεν μπορεί να λειτουργήσει αποτελεσματικά, συνεπώς ούτε και για μεγάλο διάστημα, χωρίς την απαραίτητη πολιτική ένωση. Επιτείνει, όπως αποδείχθηκε, τις αντιθέσεις μεταξύ των κρατών-μελών του Βορρά και του Νότου, μεταξύ των πλουσιότερων και των ασθενέστερων οικονομιών, μεταξύ των δανειστών και των οφειλετών. Επίσης, η κρίση αποκάλυψε ότι οι διεθνείς χρηματοοικονομικές αγορές μπορούν να επιτεθούν ανελέητα στις πιο αδύναμες οικονομικά χώρες, με οδυνηρές συνέπειες για τις ίδιες -απειλώντας και ολόκληρο το ευρωπαϊκό οικοδόμημα- εξαιτίας της έλλειψης πολιτικών υποδομών και ενιαίας πολιτικής λειτουργίας σε πανευρωπαϊκό επίπεδο.

Το αποτέλεσμα αυτού του τεράστιου πολιτικού ελλείμματος της Ευρώπης, όπως και η απουσία κατά βάση της δημοκρατικής νομιμότητας σε ένα πλέγμα σημαντικών αποφάσεων κατά την περίοδο της κρίσης, οδήγησε σε μια βαριά -κατά τη γνώμη μας- ήττα. Να υπαγορευτούν δηλαδή οι αγορές σκληρά μέτρα στις ασθενέστερες χώρες-μέλη, με την ανοχή ή τη συνενοχή των πλουσιότερων μελών της Ευρωζώνης, εις βάρος δημοκρατικά εκλεγμένων κυβερνήσεων. Πρόκειται για μια πραγματικότητα πολύ δυσάρεστη, απαξιοτική για την Ευρώπη, που έθεσε και εξακολουθεί να θέτει σε κίνδυνο την κοινωνική συνοχή και την ενότητα των μελών της. Η αλληλεγγύη και η δημοκρατία, ακρογωνιαίσι λίθοι του ευρωπαϊκού οράματος, υποβαθμίστηκαν βάνουσα. Αυτή η πραγματικότητα λοιπόν, την οποία ζήσαμε όλοι και αποτυπώθηκε πρόσφατα με τη θεαματική άνοδο των αντιευρωπαϊκών δυνάμεων στις ευρωεκλογές, θα πρέπει οπωσδήποτε να αλλάξει. Όσο και εάν φαίνεται δύσκολο.

Οι πολιτικές ηγεσίες, μικρών και μεγάλων χωρών, φέρουν αναμφίβολα το βάρος της ευθύνης. Κατά τη γνώμη μας, επιβάλλεται να ανοίξει ένας μεγάλος δημόσιος διάλογος, ο μόνος ικανός τρόπος να ενεργοποιήσει τους λαούς της Ευρώπης σε μια πορεία για το μέλλον της Ευρώπης, να αμβλύνει αντιθέσεις μεταξύ των χωρών-μελών, να δημιουρ-

γήσει κοινωνική συναίνεση και δημοκρατική νομιμοποίηση των οποιωνδήποτε κρίσιμων για τη συνέχεια αποφάσεων. Τι είδους Ευρώπη θέλουμε; Με ποια δομή και ποια υπερεθνικά όργανα; Τι σημαίνει εκχώρηση εξουσιών από το εθνικό στο κεντρικό επίπεδο; Ποια είναι τα οφέλη μιας οικονομικά και πολιτικά Ενωμένης Ευρώπης; Ποιοι θα λαμβάνουν τις αποφάσεις; Πώς θα εκλέγονται οι ηγέτες της και ποιος είναι ο αποτελεσματικός τρόπος δημοκρατικής λειτουργίας μιας οικονομικής και πολιτικής οντότητας τετρακοσίων και πλέον εκατομμυρίων πολιτών; Πώς θα οδηγηθούμε σε έναν μεγάλο κοινωνικό προϋπολογισμό, ο οποίος αποτελεί προϋπόθεση για την άσκηση της κεντρικής πολιτικής εξουσίας; Όλα αυτά οι πολιτικές ηγεσίες οφείλουν να τα βάλουν στο τραπέζι και να συζητηθούν. Οι πολίτες, σήμερα, συνειδητοποιούν τις επιπτώσεις που έχουν ολόένα και περισσότερο οι ευρωπαϊκές αποφάσεις στην ευημερία και το μέλλον τους. Σε λίγο θα αρχίσουν να διεκδικούν να συμμετάσχουν ουσιαστικά, για να επηρεάσουν τις πολιτικές και τις εξελίξεις της Γηραιάς Ηπείρου. Είναι αδύνατον να κυβερνηθεί η Ευρώπη διαφορετικά...

Η ευρωπαϊκή δημοκρατία χρειάζεται πρωτίστως συμμετοχή, χρειάζεται αποκατάσταση των κανόνων ισορροπίας και ισοτιμίας, αλληλοσεβασμό και αλληλεγγύη μεταξύ των λαών και των κρατών-μελών. Χρειάζεται αποφάσεις που θα λαμβάνονται από υπερεθνικά όργανα, με βάση τα συμφέροντα της Ευρώπης και όχι τα συμφέροντα των ισχυρότερων οικονομικά χωρών της. Η Ευρώπη χρειάζεται πολιτική ένωση και η ευρωπαϊκή δημοκρατία κοινωνική συναίνεση. Η Ευρώπη επιβάλλεται να μην ανechθεί και να μην επιτρέψει ξανά στις παγκόσμιες χρηματαγορές να υπαγορευτούν τις πολιτικές τους σε δημοκρατικά εκλεγμένες κυβερνήσεις. Χρειάζεται να ανακτήσει τη χαμένη της κυριαρχία μέσω υπερεθνικών θεσμικών οργάνων, κανών να υπερασπιστούν το ενιαίο νόμισμα, την οικονομική σταθερότητα και την ανάπτυξη, τις δημοκρατικές λειτουργίες. Ικανών να αναδείξουν και να υποστηρίξουν τον ρόλο της στην παγκόσμια γεωπολιτική σκακιέρα.